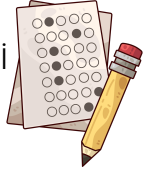

GAMZE HOCA SOSYALDE

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYO 6

Soru 1 (İTA.8.4.6): Yeni Türk devletinde ekonomik bağımsızlığı perçinlemek amacıyla 1 Temmuz 1926 tarihinde Kabotaj Kanunu kabul edilmiştir. **Bu kanunla Türk karasularında gemi işletme hakkının sadece Türk vatandaşlarına verilmesinin, ekonomik bağımsızlık ve millî denizcilik açısından önemini açıklayınız.**

Soru 2 (İTA.8.4.9): Atatürk, "Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." demiştir. **Bu söz, Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan hangi "temel esas" ile doğrudan ilgilidir? Bu esasın toplumdaki işlevini bir cümleyle belirtiniz.**

Soru 3 (İTA.8.4.9): Atatürk, bir toplumun kurtuluşu için "Umumi kurtuluşu yine umumi çaba temin eder. Bir millet, bir toplum yalnız bir bireyin çabasıyla bir adım bile atamaz." ifadesini kullanmıştır. **Atatürk'ün bu vurgusu, Atatürk ilkelerinin temel esaslarından hangisini desteklemektedir? Bu esası kısaca tanımlayınız.**

Soru 4 (İTA.8.5.1): Mustafa Kemal, Meclis içindeki Müdafaa-i Hukuk grubunu 9 Eylül 1923'te bir siyasi partiye dönüştürmüştür. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisi olan bu partinin adını yazınız. **Bu partinin kurulmasının çok partili hayata geçiş süreci için önemi nedir?**

Soru 5 (İTA.8.5.1):

- I. 1930 yılında kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkı verilmesi.
- II. 1934 yılında kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkı verilmesi.

Kadınlara sağlanan bu siyasi haklar, Atatürk ilkelerinden "Cumhuriyetçilik" ve "Halkçılık" ile nasıl bir ilişki içindedir? Açıklayınız.

Soru 6 (İTA.8.5.3): 23 Aralık 1930'da gerçekleşen Menemen Olayı sonrası Mustafa Kemal, Asteğmen Kubilay'ın temiz kanı ile cumhuriyetin yaşama yeteneğini tazelediğini belirtmiştir. **Bu olay, Türk halkı tarafından nasıl bir tepkiyle karşılanmıştır? Olayın ardından ülkede çok partili hayata geçiş süreci hakkında hangi karara varılmıştır?**

Soru 7 (İTA.8.6.1): Atatürk, dış politikada "Büyük hayaller peşinden koşan, yapamayacağımız şeyleri yapar gibi görünen sahtekâr insanlardan değiliz." diyerek bir ilkeyi vurgulamıştır. **Atatürk'ün bu sözüyle işaret ettiği dış politika ilkesi hangisidir? Bu ilkeye uygun olarak reddedilen hayali akımlara bir örnek veriniz.**

Soru 8 (İTA.8.6.1): Atatürk, dış politikada ideolojik dogmalar yerine akli ve bilimi esas alan, milletlerarası ilişkilerde karşılıklı yararı gözetken bir anlayışı benimsemiştir. **Atatürk'ün bu "Akılcılık" ilkesi doğrultusunda, bölgesel güvenliği sağlamak adına öncülük ettiği ve doğru komşularımızla imzaladığımız paktın adını yazınız.**

Soru 9 (İTA.8.6.2): 3 Mart 1924 tarihli Tevhid-i Tedrisat Kanunu sonrası yabancı okulların Türk müfettişlerince denetlenmesi ve Türk kültürü derslerinin Türk öğretmenler tarafından verilmesi kararlaştırılmıştır. **Türkiye, bazı Avrupa devletlerinin bu duruma itiraz etmesi karşısında nasıl bir tavır sergilemiştir? Bu tavrın gerekçesini yazınız.**

Soru 10 (İTA.8.6.3): Atatürk, Hatay meselesi için "Kırk asırlık Türk yurdu yabancı elinde kalamaz." diyerek kararlılığını ortaya koymuştur. **Fransa'nın 1936'da Suriye üzerindeki manda yönetimine son vermesi Hatay sorununun nasıl etkilemiştir? Hatay Devleti Meclisi'nin anavatana katılma konusundaki son kararı ne olmuştur?**

SENARYO 6 - CEVAP ANAHTARI

- 1. Cevap:** Kabotaj Kanunu ile deniz ticaretine ulaşımı yabancıların elinden alınarak millileştirilmiştir. Bu durum tam bağımsızlık ilkesine uygun olarak Türk denizciliğinin gelişmesini ve ekonomik egemenliğin denizlerde de sağlanmasını sağlamıştır.
- 2. Cevap:** Bu söz Milli Tarih Bilinci esası ile ilgilidir. Bu esas, genç nesillerin geçmişteki başarıları görerek gelecekte daha büyük işler yapmak için ihtiyaç duydukları öz güveni ve gücü bulmalarını sağlar.
- 3. Cevap:** Bu vurgu Milli Birlik ve Beraberlik esası ile ilgilidir. Bu esas, milletin vataniyle bölünmez bir bütün olması ve ortak idealler etrafında toplanarak başarıya ulaşması anlamına gelir.
- 4. Cevap:** Partinin adı Cumhuriyet Halk Fırkasıdır. Bu partinin kurulması, ülkede çok partili demokratik hayata geçiş yolunda atılan ilk somut adım olması bakımından büyük önem taşır.
- 5. Cevap:** Bu haklar, halkın yönetime katılımını sağladığı için Cumhuriyetçilik; kadın-erkek arasında siyasi eşitlik sağladığı ve bir gruba ayrıcalık tanımadığı için Halkçılık ilkesi ile doğrudan ilgilidir.
- 6. Cevap:** Menemen Olayı tüm yurttaki büyük bir üzüntü ve tepkiyle karşılanmış; cumhuriyete sahip çıkan mitingler ve gösteriler yapılmıştır. Bu olay, ülkede çok partili hayata geçiş için şartların henüz olgunlaşmadığını kanıtlamıştır.
- 7. Cevap:** Bu ilke Gerçekçilik ilkesidir. Bu ilke gereği gerçekleşmesi imkânsız olan Turan birliği veya Ümmetçilik gibi hayaller peşinden koşulması reddedilmiştir.
- 8. Cevap:** Bu paktın adı Sadabat Paktı'dır. Türkiye bu pakt ile doğu sınırlarını güvenlik altına almayı ve bölge barışını güçlendirmeyi hedeflemiştir.
- 9. Cevap:** Türkiye bu konuyu bir iç mesele olarak gördüğünü belirtmiş ve dış müdahaleleri reddetmiştir. Gerekçesi, yabancı okulların Türk kanunlarına uymak zorunda olması ve egemenlik haklarından taviz verilmemesidir.
- 10. Cevap:** Fransa'nın çekilmesiyle Hatay'ın Suriye'ye bırakılma riski doğmuş, bu da Türkiye'nin diplomatik ve askeri baskısını artırmasına neden olmuştur. Hatay Meclisi, 29 Haziran 1939'da oy birliğiyle Türkiye'ye katılma kararı almıştır.